

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Jonstoni Historia Naturalis

Ioannis Ionstoni|| Theatrvm|| Vniversale|| De Avibvs

Jonston, Jan

Heilbrunna, MDCCLVI.

VD18 90528921

Illustration: Tab. 57. Jacamaciri [...]

urn:nbn:de:gbv:45:1-11068

Curicaca

Numenius.
Indicus
Clus
Ardea Species

Jacamacri

Jacana
Wasserhuhn.

Jupuiuba
Sapu

Gallina Africana.

Tyepiranga

Sayacu

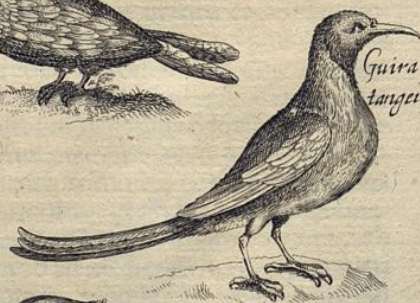
Ibian Noitibo

Guira Guai-
nambi

Guira-
langeima

Mituporanga

Jaguacati

bus *agua pecaca*, priori figura et magnitudine par, uerum colore diuersa et inferior. *Pennae* illius sunt, ut in dorso prioris, *alae* magis brunefcentes, carent autem mitella, at in qualibet ala interius habent corniculum directum, quibus se defendunt.

Tertia species prioribus figura et magnitudine aequalis, colore autem differens, totum *caput*, *collum*, *dorsum*, *cauda* nigri sunt coloris, initium alarum brunni, reliqua uiridis, extremitates remigum brunni, *pectus* et infimus *uenter* itidem brunni coloris, uti et *crurum* superiorum medietas superior. *Rostrum* rectum, crocei coloris, cum cuticula rufa in exortu illius et parte capitis anteriori. *Crura* nuda, *pedes* cinerei. In qualibet *ala* antica parte habet corniculum simile flauum.

Quarta species itidem figurae est, ut reliquae. *Rostrum* illi flauum, mitella cutacea in initio capitis prope rostri exortum rubens processus habens ad latera extensos more gallinarum Numidicarum. Totum *caput*, *collum*, *pectus* et infimus *uenter* plumis uestiuntur nigri coloris, *dorsum*, *cauda* et initium alarum rufum seu dilute brunnum, remiges alarum pennae thalassici coloris cum extremitatibus nigris. Sed haec remiges teguntur rufis illis in exortu alarum nec uideri possunt, nisi cum auis uolat. *Crura* longa, digiti pedum longi, quilibet quatuor internodiis, cinerei coloris. Quaelibet *ala* in anteriori parte habet

corniculum acutissimum coloris crocei.

CVRIACA Brasiliensibus a clamore dicta, *masarino* Lusitanis, auis numero iudicio Clusii similis, magnitudo illi mediocri anseris, *capitis* autem magnitudo, ut anatis, *collum* sex digitos longum, tres crassum aut paulo plus, *rostrum* sex digitos longum, incuruum plane, ut ensis Hungaricus, coloris ex igneo fusci. *Corporis* longitudo a colli ad podicem undecim digitorum, *caudae* nouem desinentis cum fine alarum. *Crura* octo digitos longa, *pedes* duos et semis, rubri instar anatis, sed non plati, quatuor digitis et unguibus nigris, tribus anterioribus, uno posterioribus uerso. *Caput* et *collum* habet plumas albas flauo mixtas et in superiore parte paulum oblongas, *oculi* illi sunt nigri, circulo rufi. Circa oculos et sub origine gutturis cutis nigra. Totum corpus nigris pennis uestitum, excepto dorso, capite et uentre, ubi cinereae obscurae et in medio alarum albae cano mixtae, ut in ciconiis. Reliquae pennae corporis, initii et finis alarum et totius caudae nigrae. *Tibiae* superiores ad medietatem usque carent pennis, nam aquatica est auis.

Carnem bonam habet, quam saepe comedi costam et frixam butyro.

Alia species reperitur huic similis, sed multo minor et magnitudine fere gallinae, quae uocatur *matui tui*.

Frequens est ad flumen S. Francisci in Itapuama et alibi.

C A P V T II.

Tiepiranga, Tacapu, Iambu, Gallina Africana, Guiratangema, Iupuiuba, Sayacu, Ani, Guiraguainumbi.

TIEPIRANGA Brasiliensibus, auis alaudae magnitudinem paululum superat et cantum passeris nostratis aemulatur. Totum *corpus*, *collum* et *caput* egregie rubicundi seu sanguinei est coloris, *alae* uero et *cauda* splendide nigri, praeterquam in initio alarum, ubi aliquid

rubicundi admixtum est. *Crura* nigra, inferiora quidem nuda, superiora autem nigris pennis uestita. *Rostrum* instar passeris, superiori parte nigrum, inferiori uersus acumen nigrum, reliqua uersus caput album. *Pennae* in capite breuiores, quas crispare interdum solet more passerum.

Bb 3

rum. Omnes pennae totius corporis interius sunt nigrae, exterius rubrae, ita tamen complicatae, ut exterius totae rubrae adpareant. *Cauda* longitudine ferme tres digitos aequat. *Digit*i pedum quatuor et, ut in plerisque auibus, dispositi.

Alia huius species reperitur passeris magnitudine, quae pennis per totum corpus uestitur ex cinereo caerulescentibus, alae tamen quodammodo ad thalassinum colorem accedunt. In uentre et inferiori parte colli seu gutture albicat uel potius argenteo colore nitet. *Crura* cinerei coloris, ut et *rostrum*, quod ipsi simile fringillae. *Digit*i pedum quatuor secundum communem auium modum.

IACAPV Brasiliensibus, auis magnitudine alaudae, cauda extensa, alis breuioribus, cruribus breuib. et nigris, unguibus acutis ad quatuor digitos, rostro paulum incuruato et nigro, semidigitum longo. Totum corpus uestitur pennis nigris splendentibus, sub gutture tamen nigredini illi maculae coloris cinnabarii sunt admixtae.

IAMB V Brasiliensibus dicta auis est perdix, nostratibus quidem magnitudine par, ut et figura. *Pennae* autem per totum corpus obscure flauescentes, uerum fusco mixtae atque maculatae.

GALLINA Africana ex insula do Maio, magnitudine nostratium gallinarum, figura corporis fere, ut perdix, *collum* item coronatum portans et *caudam* perdicis habens inferius dimissam, *pedes* gallinaceos, *rostrum* flauum et in capite mitellam cutaceam fuscam, ad latera porro capitis *alba*, ut et ad quodlibet latus prope rostrum cristam rubram ad latus protensam. Totum corpus uestitur pennis nigris, quae elegantissimis maculis albis uariatae sunt, in alis quidem oblongis, in reliquis autem partibus rotundis suntque in dorso minores, quam in reliquis partibus. Huic similes uidie Sierra Lyona aduectas, sed eorum collum circumligatum seu circumuolutum, quasi linteamine membranaceo coloris cinerei caerulescentis. *Caput*

tegit crista obrotunda, multiplex, constans pennis eleganter nigris. Punctula albicantia per totius corporis ambitum, quasi umbra thalassina, uariogantur.

Congensibus haec auis dicitur *quetele*.

QVIRATANGEIMA Brasiliensibus, auis paulo maior alauda, picae uariae aequalis. *Corpus* habet circiter tres digitos longum, *collum* sesquidigitum, *caput* paruum, *rostrum* rectum, acutum, digitum longum, crura pedesque, ut reliquae aues, communiter, *caudam* longam, rectam, quatuor digitos longam, color *rostri* niger, excepta inferiori parte, ubi inferitur, quae aliquid fuscici habet, *caput* nigerrimum et collum usque ad initium pectoris. Colli superior pars a capite fere ad initium dorfi uranica est, per initium dorfi transuersam habet maculam nigram usque ad alas extensam, *alae* autem sunt nigerrimi coloris, uerum in medio secundum longitudinem habent maculam albam sesquidigitum longam, *cauda* quoque tota nigra, reliquum corpus coloris uranici, *crura* subcaerulea. *Oculorum* pupilla subnigra, albo subflauo.

Nidificat in altis arboribus *acaya* idque libenter prope aedes. Nidos egregios exstruunt hae aues, cylindraceae figurae et adpendunt magno numero extremitatibus ramorum, qui constant e uirgultis. Clamant fere, ut picae uariae nostrates.

IVPVIVBA seu **IABV** Brasiliensibus eiusdem formae cum praecedenti et eodem modo in eadem arbore nidificans (una est foemina, alter mas) cauda paulum breuiori. *Corpus* habet totum nigerrimis pennis uestitum, in utriusque alae medio maculam flauam digitum longam, in extremitate dorfi et prope anum tota est flaua (uidi quoque totaliter nigras, dorso sanguinei coloris) cauda inferius ab exortu ad medietatem flaua, reliqua medietas nigra, superius nigra in totum, solum in ea ad latera utraque usque ad medium pennam habens flauam. *Crura* nigra et pedes. *Rostrum* fulphurei